

in dit nummer o.a.:**2 12½ jaar gastvrouw****3 Hoe gaat het met VAO-Dak?****3 Niet te missen:
Diploma-uitreiking!****4 De oudste dakdekker
van Nederland?****4 Productcursussen
een succes****5 Dakdekker en
maatschappij****6 Hoe is het met...**

Echte Toppers winnen in Moldavië

Argo van Creij (Kimmenade Nederland), Erik van Dalen (Gramsbergen Dakbedekkingen), Joost Versteegt (Elro Dakbedekking) en Michel Krikken (Oranjedak Noord) hebben er zin in. Als winnaars van de TECTUM-Award gaan zij een dakbedekkingsproject uitvoeren in Chisinau, de hoofdstad van Moldavië. Projecten in Moldavië worden altijd goed voorbereid. Het gaat immers om een werk dat in een kleine week tijd gedaan moet zijn. Dat vraagt het nodige aan logistiek, veiligheid, vakmatigheid en teamgeest.

Om te beginnen reist er altijd een delegatie van TECTUM naar de Moldavische hoofdstad om de staat van het beoogde dak te inspecteren. Dit jaar betreft dat een dak van een middelbare school waarin onder andere onderwijs aan gehandicapten wordt gegeven. De omvang van dit werk wordt gefotografeerd, op video vastgelegd en minutieus in kaart gebracht. Terug in Nederland wordt samen met sponsors een materiaalstaat opgesteld, de logistiek geregeld en er wordt voor alle betrokkenen een informatie-avond belegd. Op deze avond worden de puntjes op de 'i' gezet. Naast praktische zaken, zoals aandacht vragen voor de cultuur en omgangsvormen in Moldavië, verzekeringen, geldige reisdocumenten, werkkleding, het beoogde reisschema e.d., wordt uitvoerig stilgestaan bij de uit te voeren werkzaamheden. Omdat het net als in voorgaande jaren om een bijzonder verwaarloosd dak gaat, moet er eerst gesloopt worden, voordat er met het eigenlijke dakdekkeren kan worden begonnen. Vakdocent **John Verkaik** vertrekt een week eerder naar Moldavië om alle voorbereidende werkzaam-

heden te coördineren. Dat doet hij samen met leerlingen van de plaatselijke ambachtschool. Mooie bijkomstigheid is dat hij daardoor meewerkt aan het vergroten van de kennis over het bedekken van daken bij de plaatselijke bevolking. Ook dat is één van de principes van de TECTUM-Award. Naast vakmanschap heeft deze prijs namelijk ook met internationale solidariteit te maken. Tegen de tijd dat het sloopwerk grotendeels achter de rug is, arriveren de winnaars van de TECTUM-Award die zodoende de meeste uren zullen besteden aan het bedekken van het dak, hun echte vak.

Teambuilding

Naast de informatie-avond, waarop alle *ins* en *outs* voor Moldavië aan de orde zijn gesteld, heeft TECTUM er voor gezorgd dat er een hechte ploeg naar Moldavië wordt afgevaardigd. Tijdens een aparte bijeenkomst in Nieuwegein hebben de winnaars elkaar beter leren kennen en onder leiding van John Verkaik voor het eerst echt samengewerkt bij het bedekken van daken.

➔ *vervolg op pagina 2*

V.l.n.r.: Michel Krikken, Argo Van Creij, Joost Versteegt en Erik van Dalen

De TECTUM-Award is een jaarlijks terugkerende prijs die wordt uitgereikt aan de vier dakdekkers die de Basisberoepsopleiding Dakdekker met het beste studieresultaat hebben afgerond. CAO-partijen hebben afgesproken dat deze winnaars een dakbedekkingsproject mogen uitvoeren in een minder ontwikkeld land.

Toen was geluk heel gewoon

Gisteren was de laatste aflevering op televisie van 'Toen was geluk heel gewoon'. Ik heb er met veel plezier naar gekeken. De meeste afleveringen heb ik niet gezien, vaak was het wat al te flauw, maar deze aflevering wilde ik zien. Niet om er zeker van te zijn dat het echt nooit meer terug zou komen op televisie, zo erg is het nu ook weer niet. Nee, meer omdat ik echt benieuwd was naar deze laatste aflevering.

Wat mij betreft viel het een beetje tegen. Eén ding echter heeft behoorlijk wat indruk op mij gemaakt en dat was de gepaste emotie van Simon Stokvis. Hij stond met tranen in zijn ogen het laatste applaus van het publiek in ontvangst te nemen. Zo beseffend dat het echt de laatste keer was in een serie van zo'n 15 jaar afleveringen maken. Zijn kindje, hup de deur uit. De rek was er weliswaar uit, maar toch. Hij sloot een hele periode van zijn leven af en dat deed eigenlijk een beetje pijn.

Ik kan mij dat gevoel heel goed voorstellen. Ik weet wat het is om lang ergens mee bezig te zijn, er voor te zorgen dat het allemaal goed verloopt. En dan ineens is het moment voorbij. Dan is datgene waaraan je lang gewerkt hebt plotseling verleden tijd. Op zich een heerlijk gevoel als alles goed is gegaan, maar je wordt er toch ook altijd wel een beetje melancholiek van. Met name de periode rond de diploma-uitreiking en vlak erna is zo'n moment voor mij. Iedereen tevreden, de diploma's uitgedeeld, blije gezichten en een mooi feestje. Als dat allemaal zo heeft plaatsgevonden ben ik een zeer tevreden mens.

En ook een beetje emotioneel, want dan hebben we het toch weer allemaal geflikt. Voor 800 mensen een leuke en fijne *happening* organiseren. Ik hoop dat het dit jaar weer gaat lukken en dat al mijn gasten met een tevreden gevoel naar huis gaan. Dat ze achteraf blij zijn dat ze er weer bij zijn geweest. De randvoorwaarden zijn er! Ik weet wie de presentatrice is, deze mevrouw is alleen al voldoende reden om op 2 juli naar Nieuwegein te komen.

Nu nog even al het werk doen. De beloning komt 's avonds wel op 2 juli. Maar eerst is het nog even iets te druk, voordat de emotie mag komen van het gelukkige moment.

Het zal nooit heel gewoon worden.

Karel-Jan Batenburg
directeur TECTUM

➔ *vervolg van pagina 1*

Dat ging niet verkeerd, vinden ze. "We weten natuurlijk wel dat we qua vakmanschap iets in onze mars hebben. Anders waren we niet uitgekozen. TECTUM heeft ons goed voorbereid op de situatie die we daar zullen aantreffen. Toch zal het nog een behoorlijke cultuurschok worden. Het zal er totaal anders zijn dan we hier in Nederland gewend zijn," aldus Erik van Dalen. Alle vier zijn ze het er over eens dat het een eenmalige kans is om in Moldavië aan het werk te gaan. Joost Versteegt: "Het wordt een ervaring die je niet weer krijgt en waarschijnlijk ook nooit meer zult vergeten." Michel Krikken noemt het dak rampzalig. "Er zal echt aan getrokken moeten worden om die klus te klaren. Maar ik denk dat we een prima team hebben om dat voor elkaar te krijgen. We zijn harde werkers en voelen elkaar goed aan. We hebben respect voor elkaar en ons vakmanschap. De werkverdeling en uitvoering zullen er geen problemen opleveren." Het thuisfront van de winnaars staat achter hun afvaardiging naar Moldavië. Maar echt van harte ging dat soms niet. Zo was het bij Argo van Creij best even slikken toen bekend werd dat hij naar Chisinau zou vertrekken. "Als mijn vrouw mocht kiezen, dan ging ik niet. Maar ze heeft zich ermee verzoend. Ze begrijpt ook wel dat het een enorme kans voor mij is. Tegen mijn kinderen heb ik verteld dat ik er arme kindjes ga helpen." De vriendin van Michel Krikken stond evenmin van enthousiasme te springen. "Ze vond het geen leuk nieuws." Bij Erik van Dalen en Joost Versteegt was het weer net andersom. Erik van Dalen: "Mijn vader is zelf dakdekker en hartstikke trots op mij." Joost Versteegt. "Bij mij thuis zien ze het als een enorme uitdaging die ik moet pakken." Verder blijken ze alle vier bijzonder te spreken over de medewerking van hun werkgevers. Zoals ze ook knap eensgezind zijn over het mee terugnemen van souvenirs: "Werkervaring!"

De winnaars van de TECTUM-Award zijn goed voorbereid op zaterdag 13 juni op reis gegaan. Hoe het deze toppers in Moldavië is vergaan, laten zij op de diploma-uitreiking zien. ■

12½ jaar gastvrouw

In al die jaren heeft ze heel wat bezoekers aan haar balie ontvangen of aan de telefoon gekregen. Ze heeft al deze mensen op hoffelijke wijze geïnformeerd en/of in contact gebracht met de juiste personen. Gezien de reacties op haar jubileum, is dat haar goed afgegaan. Tevens verricht Wil Blauwendraat licht administratief werk en ze zorgt voor de koffie of thee tijdens vergaderingen. Een goede receptioniste/telefoniste is volgens haar uiterst servicegericht ingesteld. Gastvrouwschap moet hoog in het vaandel staan. "Je bent het visitekaartje voor al die organisaties in Dakstede." Gedurende haar loopbaan heeft Wil Blauwendraat talloze veranderingen meegemaakt, zowel op organisatorisch vlak als op bestuurlijk niveau. "Ik heb TECTUM als opleider zien opkomen en zien uitgroeien. Ik heb hier in talloze verbouwingen

Nieuwe korte cursus:

Preventiemedewerker Dak

Werkgevers moeten volgens de Arbowet iemand in de onderneming als preventiemedewerker aanstellen. Zijn er minder dan vijftig werknemers in dienst, dan mag het ook de ondernemer zelf zijn, die zich op de preventietaken richt.

Een preventiemedewerker houdt zich bezig met veiligheid en arbozorg. CAO-partijen hebben daarvoor een functieprofiel opgesteld. Daaruit blijkt ondermeer dat ze werken aan het voorkomen van verzuim, voorlichting verstrekken en indien nodig instructie geven binnen het bedrijf. Qua deskundigheid moet hun kennis in elk geval aansluiten bij de arborisico's zoals omschreven in de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) van het bedrijf. De laatste tijd werd TECTUM steeds vaker geconfronteerd met

de vraag naar scholing op dit terrein. Met de nieuwe ééndaagse cursus 'Preventiemedewerker Dak' wordt aan die vraag voldaan. In deze cursus, opgezet na overleg met SBD, wordt ondermeer ingegaan op de rol van de preventiemedewerker in het bedrijf, arbowetgeving, Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E), verzuimregistratie en bestrijding van arborisico's, Plan van Aanpak en de a.s. arbo-catalogus. Aan de hand van praktijkvoorbeelden worden oplossingen aangedragen. ■

Vijfde opleidingslocatie

De zoektocht van TECTUM naar een vijfde opleidingslocatie in de regio Rijnmond gaat onverminderd door...

Hoofddocent Kees Huizer beaamt dat het niet meezit. Er zijn inmiddels tientallen locaties in de regio Rijnmond bezocht maar geen van allen voldeed volledig. Huizer: "Het is nog steeds hetzelfde verhaal. Er schortte telkens wel iets aan de ruimte, die we op het oog hadden. Voor ons is het belangrijk dat de locatie zowel met het eigen als met het openbaar vervoer goed bereikbaar is. Bovendien moet het verkrijgen van vergunningen niet al te veel problemen opleveren. We werken immers met open vuur en dat wordt niet overal getolereerd. Om kort te gaan: een goede *match* voor een locatie heeft zich nog niet aangediend. Maar we staan open voor suggesties..." ■

Cursusprijzen onveranderd!

Het bestuur van TECTUM heeft ruimte gecreëerd om de prijzen voor de beroepsopleidingen en korte cursussen in het komende cursusseizoen (2009 -2010) ongemoeid te laten.

Zo hoopt men een (bescheiden) steentje te kunnen bijdragen dragen aan een verzachting van de huidige en wat mindere economische situatie. ■

Over lood- en zinkwerk

Marco Spiering heeft een eigen bedrijf, dat is gespecialiseerd in lood- en zinkwerk. Hij verzorgt voor TECTUM het onderdeel Metalen Dakcomponenten uit de Beroepsopleiding Allround Dakdekker.

In drie dagen tijd zorgt hij ervoor dat de leerling-dakdekkers eenvoudig lood- en zinkwerk zelfstandig kunnen uitvoeren. Spiering: "Dat betekent dat ze na die periode goed moeten kunnen meten, aftekenen en knippen. Ze kunnen dan de linkse en rechtse schaar hantelen en weten hoe ze binnen- en buitenhoeken moeten maken. Ook het solderen levert dan geen problemen meer op. Een goede soldeer-naad is nooit te dun of te dik. Ze weten hoe dat moet. Een deklijst in verstek maken, met uitzettingen erin, zal eveneens weinig problemen meer opleveren. Dat geldt ook voor de dakgoot of het met lood maken van plakplaten." Spiering vertelt het leuk te vinden om iets van zijn vak te laten zien en dat over te dragen op dakdekkers. "Ik vind het mooi als leerlingen zich de vaardigheden eigen maken uit de handelingen die jij hebt voorgedaan. Dat geeft voldoening. Ik wil trouwens nog kwijt dat ik deze groep dakdekkers bijzonder gemotiveerd vind. Ze zijn serieus met hun vak bezig..." ■

VAO-DAK:

De eerste ervaringen

VAO-Dak is de cursus waarin Linze de Jong en Hinri Til leerling-dakdekkers met hun begeleidend vakman of leermeester op een werk opzoeken. Volgens planning zullen ze dat twee maal één dag per leerjaar doen. Dit om, indien nodig, enige puntjes op de 'i' te zetten wat betreft de leerlingbegeleiding en de afstemming tussen de beroepsopleiding en de beroepspraktijk.

De eerste ervaringen zijn inmiddels achter de rug. Er is een behoorlijk aantal locatiebezoeken afgelegd. **Linze de Jong** vertelt dat hij bij zo'n bezoek goed in de gaten houdt of alles naar wens verloopt. "Je let bijvoorbeeld op of de leerling kan werken volgens de manier waarop hem dat in de opleiding is geleerd. Ook wil ik weten of de leerling en leermeester goed met elkaar communiceren en of de vorderingen van de leerling en zijn voorman zijn terug te lezen in de trajectmap. Dat laatste is zeer belangrijk. Vanuit die gegevens valt namelijk vrij eenvoudig vast te stellen of het ergens spaak loopt. Is dat het geval, dan gaan we er voor zorgen dat de docenten wat extra aandacht aan een betreffend leeronderdeel zullen schenken. Met VAO-Dak gaat het ons om een optimale afstemming tussen de leerling en diens voorman en tussen TECTUM en het leerbedrijf."

Wennen

Volgens Linze de Jong moet de bedrijfstak nog even wennen aan de insteek van VAO-Dak. "Tot nog toe ging er nergens een belletje rinkelen, als ik daarover contact opnam. Voorafgaand aan het echte locatiebezoek maak ik dan ook eerst een afspraak om te vertellen wat de meerwaarde van VAO-Dak voor alle betrokkenen is. Daarna is het een kwestie van agenda's trekken. Echt heel gekke dingen ben ik trouwens nog niet tegengekomen. Ja, de trajectmappen zouden over de hele linie wat beter bijgehouden kunnen worden. Ook zie je dat leerlingen het werk in de praktijk soms net iets anders uitvoeren dan ze in de beroepsopleiding is geleerd."

VAO-Dak staat voor Voorlichting, Advies en Ondersteuning.

Geen probleem, als ze maar wordt uitgelegd waarom dat is. Voorts help ik de leerling vaak even in de uitvoering en doe dingen voor. Daardoor gaat er geen productietijd verloren. Tot nu toe ben ik één leerling tegengekomen die de hele dag monotoon werk uitvoerde, terwijl hij ook andere werkzaamheden had kunnen doen. Van de hele dag slopen of slepen word je namelijk niet echt veel wijzer. Uiteraard vraag je dan om meer variatie in het werk aan te brengen. Tot slot heb ik gemerkt dat er in de praktijk vaak sprake blijkt te zijn van een begeleidend vakman die de leerling-dakdekker onder zijn hoede heeft. Geen bedrijf hetzelfde en dat maakt het werk leuk." VAO-Dak zorgt ervoor dat bedrijfsactiviteiten en de praktijkbegeleiding van de leerling-dakdekker

ker uitstekend op elkaar afgestemd worden. Tijdens de opleidingsperiode biedt TECTUM de leermeester/begeleidend vakman en diens leerling-dakdekker daarvoor twee keer één dag begeleiding op de werkplek aan. VAO-Dak is een verplicht onderdeel van de beroepsopleiding, omdat het een onderdeel is van de Leermeesternascholingscyclus. Dat betekent dat met VAO-Dak voldaan wordt aan de Leermeester Nascholingsdag en dat de erkenning tot leermeester behouden blijft. Ook de begeleidend vakman kan zo worden opgeleid. VAO-Dak draait op dit moment proef in vijftien ondernemingen. Werkgevers met een leerling kunnen mettertijd benaderd worden voor deelname. Er kan een beroep worden gedaan op de cursuskostensubsidie. ■

Wie o wie presenteert er dit jaar?

Party time!

Op 2 juli 2009 is het zo ver. Dan staat het Nieuwegeins Business Centrum (NBC) weer volledig op zijn kop.

Het is dan namelijk de avond van de dakbedekkingsbranche waarop honderden diploma's en certificaten worden uitgereikt. Deze gebeurtenis staat al jaren bekend als een enorme happening vol onverwachte wendingen, prijsuitreikingen en *mystery guests*. Wat bijvoorbeeld te denken van Nance, Froukje de Both, Quinty Trustfull of Yolante Cabau van Kasbergen, die de dakdekkers de afgelopen jaren al in hun armen mochten sluiten? Welke celebrity die eer dit jaar ten deel valt, blijft nog even geheim. Wel staat vast dat er ook nu weer heel wat afgezoend wordt en dat de plaatselijke bloemist beslist goede zaken zal doen. Zou dit jaar het recordaantal ingevulde scholingsdagen sneuvelen? Het aantal genodigden dan dat acte de présence gaat geven? Hoe zou het trouwens de Moldaviëgangers zijn vergaan en wie nemen de TECTUM-Award of de Koos Bechtold Prijs dit jaar mee naar huis?

Beleef het mee en kom op 2 juli 2009 naar de diploma-uitreiking van TECTUM. Vanaf 18.30 uur bent u welkom. De diploma-uitreiking start om 19.30 uur. ■

Aanslaan en verplaatsen van lasten

Iedere dakdekker krijgt wel eens te maken met het aanslaan en verplaatsen van lasten. Om een last aan te slaan wordt ondermeer gebruik gemaakt van hijsbanden, staalstroppen, kettingen of sluitingen. Bij het aanslaan en verplaatsen van de hijslast wordt samengewerkt met degene die de takel of kraan bedient.

Om deze werkzaamheden veilig te kunnen uitvoeren, is het van belang dat de dakdekkers weten hoe ze een hijsklus moeten aanpakken. In deze nieuwe korte cursus wordt hen dat geleerd. De cursus duurt een dag en bestaat uit een theorie- en praktijkdeel. Tijdens de cursus wordt ondermeer ingegaan op veiligheid, wettelijke bepalingen en voorschriften, persoonlijke beschermingsmiddelen, hijsgereedschappen, massa en het aanslaan van de last. In de praktijk worden de algemene veiligheidsregels toegepast en wordt het veilig aanslaan en verplaatsen van lasten in uiteenlopende situaties geoefend. Aansluitend wordt een theorie- en praktijktoets afgenomen, waarvoor de deelnemer bij voldoende resultaat een bewijs van deelname alsmede een pasje ontvangt, dat vijf jaar geldig is. ■

Oudste dakdekker met pensioen?

NIEUWS

Henk Verhagen is één van de oudste nog werkende dakdekkers van Nederland. Of hij werkelijk de aller-oudste is, wisten ze bij Cordares niet met zekerheid te zeggen. Wel staat vast dat hij met zijn 69 jaar niet van het dak te branden is.

Geboren werd hij op 17 juli 1939. Op 13-jarige leeftijd ging hij als glaszetter aan de slag in de tuinbouw. Dat vak leerde hij in de praktijk. Hij plaatste de glasplaten op de kassen. Door hard te werken, maakte hij promotie en op een gegeven moment werd hij als bedrijfsleider aangesteld bij een glasfabriek in het westland. Daarna hield hij het in deze sector voor gezien en stapte over naar de dakbedekkingsbranche. Dat was in 1978 bij een bedrijf in Maasdijk.

“Ik vond dakdekken altijd al een mooi vak. Ook dat leerde je in de praktijk. Ze deden het voor en jij deed het na. Volgens mij heb ik ooit nog eens drie dagen een cursus gevolgd. Dat was het. Maakt ook niet uit. Ik kwam er altijd wel uit daarboven op het dak. Gewoon je hersens gebruiken en dan lukt het.” Via een aantal omwegen werd Verhagen vervolgens in 2002 bij Voormolen Dakbedekkingen aangesteld als servicemonteur bij de afdeling Dakbehoud Nederland. Zijn werkgever vertelt, dat Verhagen altijd zeer door opdrachtgevers is gewaardeerd. “Niet alleen vanwege zijn vak-kennis maar ook om zijn openheid en zijn soms wat scherpe tong. Zijn vakmanschap en

servicegerichtheid stonden evenwel altijd buiten kijf. Hij zorgde voor tevreden klanten.”

Workaholic

Anno 2009 heeft Henk Verhagen de pensioengerechtigde leeftijd ruim overschreden. Hem is door de directie van Voormolen verzocht om plaats te gaan maken voor de jongere generatie. Zodoende zou hij zelf ook van zijn welverdiende pensioen kunnen gaan genieten.

Of dat laatste ook werkelijk gaat gebeuren, is nog maar de vraag. “Ik heb iedere dag van mijn leven met bijzonder veel plezier gewerkt en ben gelukkig geen dag ziek geweest. Ofschoon ik wel kan begrijpen dat ze willen dat ik stop met werken, zal ik dat met gemengde gevoelens doen. Ik vind werken gewoon leuk. Ik kan niet stilzitten. Dat zit in mijn karakter. Ik ben ook niet van plan om me achter de geraniums te gaan verstoppen. Inmiddels heb ik al weer gesolliciteerd en ben aangenomen. Na een weekje vakantie ga ik dus weer aan het werk. In de dakbedekkingsbranche als dakdekker/servicemonteur. Als het aan mij ligt ga ik door totdat ik niet meer kan...” ■

Niveau 4 stap dichterbij

Niveau 4 uit de kwalificatiestructuur gaat opleiden tot het diploma Kaderfunctionaris. Niveau 4 is het logische vervolg op ervaringen die met niveau 2 (Basisberoepsopleiding Dakdekker) en niveau 3 (Beroepsopleiding Allround Dakdekker) zijn opgedaan. Deze tweejarige opleiding leidt leerling-dakdekkers naadloos op tot allround dakdekkers. De laatste stap die zij in de doorlopende leerlijn kunnen zetten is het doorleren voor calculator, werkvoorbereider of assistent-uitvoerder. Werkgevers kunnen in dit niveau eveneens personeel bij TECTUM uitplaatsen.

Voor de ontwikkeling van de lesstof wordt in niveau 4 dezelfde procedure gevolgd als in de niveaus 2 en 3. De bestaande beroepstaken in de platte dakenbranche dienen ervoor als uitgangspunt; wat moet een kaderfunctionaris op dit niveau kunnen en kennen. In dit verband kan voor de werkvoorbereiding en uitvoering gedacht worden aan het adviseren van opdrachtgevers, de verrichting van werkopnames, het calculeren van werkzaamheden, het offeren en de nacalculatie, communicatievormen en de opstelling van het KAM-beleid (Kwaliteit, Arbeid en Milieu). In de uitvoering zal het gaan om de organisatie en coördinatie van de uitvoering, het maken van detailplanningen, aansturen van personeel en administratieve taken. Als hulpmiddel en ijkpunt voor de ontwikkeling van het vak- en werkboek is lesmateriaal uit twee andere bouwopleidingen geraadpleegd. De afgelopen periode heeft een leesgroep zich over alle hoofdstukken uit dit bronmateriaal gebogen en vastgesteld wat er op de platte dakenbranche van toepassing kan zijn en wat er nog aan specifieke lesstof ontwikkeld moet worden om aan de kwalificatie-eisen voor dit niveau te voldoen. Zo werd er bijvoorbeeld een aantal werkprocessen branchespecifiek(er) gemaakt voor de toekomstige kaderfunctionaris in de dakenbranche. Op dit moment wordt druk gewerkt aan de samenstelling van het vak- en werkboek voor niveau 4. In een wat later stadium volgen dan de trajectmap en de toetsen. Overigens dienen deelnemers aan niveau 4 het gehele opleidingstraject te doorlopen om het wettelijk goedgekeurde diploma te behalen. In september start TECTUM een pilot met de opleiding tot kaderfunctionaris. ■

Productcursussen schot in de roos

Productcursussen van TECTUM zijn bijzonder succesvol. Daarvoor is een aantal redenen aan te wijzen. Enerzijds vanwege de kwaliteit van de cursus met de flexibiliteit ten aanzien van de opleidingslocatie.

Anderzijds vanwege de subsidie die vanzelfsprekend verstrekt wordt door scholing samen met TECTUM te organiseren. Leveranciers benaderen bedrijven, dealers of afnemers met nieuwe applicaties en geven daarbij tegelijkertijd aan dat TECTUM daarvoor een gerichte cursus aanbiedt. Productcursussen worden bij TECTUM bij open inschrijving of per bedrijf georganiseerd. Worden deze per bedrijf georganiseerd, dan wordt rekening gehouden met bedrijfseigen praktijksituaties en de cultuur

van de betreffende onderneming. De kwaliteit van een productcursus voldoet aan de maatstaf van een leverancier en aan die van TECTUM als opleidingsinstantie. Docenten zijn geen verlengstuk van de leverancier. Het lesmateriaal wordt door TECTUM samengesteld. Productcursussen duren in de regel één dag, waarvan het grootste deel (85%) aan praktijkonderwijs wordt besteed. Daardoor zijn productcursussen van TECTUM echte doecursussen. ■

Verstandig in de zon

Het is een jaarlijks aandachtspunt voor de zomer; verstandig werken in de zon. Heel wat dakdekkers zullen de afgelopen periode al onder een strakblauwe hemel gewerkt hebben.

Langdurige blootstelling aan het zonlicht is niet verstandig. Zonder doeltreffende bescherming wordt de kans op allerlei nare huidreacties enorm vergroot.

Raadpleeg www.kwf.nl om meer over het werken in de zon te weten te komen of vraag aan de docent, leermeester/begeleidend vakman, voorman of arbovoorlichter wat er het beste kan worden gedaan. ■

ESF-subsidie voor EVC-trajecten

ESF staat voor Europees Sociaal Fonds. Het is één van de structuurfondsen van de Europese Unie (EU) om de economische, sociale en territoriale samenhang in de EU te vergroten.

In Nederland is in dit kader subsidie beschikbaar voor onder andere het verbeteren van de regionale concurrentiekracht en werkgelegenheid. EVC-trajecten hebben daarmee te maken en worden derhalve door het ESF ondersteund. De ESF-subsidie dient te worden beschouwd als een extra stimulans voor de kwaliteitsverhoging van dakdekkers en bedrijven. EVC stelt dakdekkers, die over een geruime praktijkervaring beschikken, in staat om middels een kort traject een vakdiploma te behalen. ■

Opmerkelijk...

... Alle daken in stedelijke gebieden moeten worden genationaliseerd. Dat heeft Ronald Rovers gezegd bij zijn aanstelling als lector *Gebouwde Omgeving en Regionale Ontwikkeling* bij Hogeschool Zuyd in Maastricht. Rovers doet onderzoek naar een samenleving die alleen hernieuwde energiebronnen en materialen inzet. Hij brengt de effecten in beeld die dat voor de gebouwde omgeving heeft. Zo adviseert hij gemeenten, die geld ontvangen vanwege de verkoop van energiebedrijven, om te investeren in nieuwe, lokale energiebedrijven. Deze zouden voor de plaatsing van zonnecellen en kassen op daken moeten gaan zorgen. Dat laatste, het verbouwen van voedsel in de stad oftewel *urban farming*, zal in Rovers ogen onvermijdelijk worden.

... Gemeenten en corporaties doen weinig aan het aanbrengen van permanente valbeveiliging op gebouwen met platte daken. Tweederde van de corporaties en bijna zes op tien gemeenten zegt de wet- en regelgeving voor het werken op hoogte te kennen. Ondanks de verplichte maatregelen en de redelijke kennis bij deze gebouweigenaren, wordt permanente valbeveiliging nauwelijks toegepast. Slechts een minderheid van de corporatie- en gemeentelijke gebouwen met platte daken blijkt een permanente valbeveiliging te hebben. ■

(ONDERZOEK USP MARKETING/EUROSAFE SOLUTIONS)

Wist u dat...

Bestuurders van pensioenfondsen, financiële instellingen en bouwbedrijven maar weinig vertrouwen van de Nederlandse bevolking genieten? Zo blijkt de bouwfraude nog altijd rond te zingen in het hoofd van de 'gewone man'. Dit toont aan dat reputatieschade een bedrijf en zijn bestuurders nog jarenlang zal achtervolgen. Deze reputatieschade wordt nog versterkt door ellende bij sommige bouwprojecten in de Randstad zoals bijvoorbeeld de aanleg van de Noord-Zuidlijn in Amsterdam. Familiebedrijven hebben daarentegen weer wel veel aanzien. Deze scores hoog op het vlak van integriteit en financiële aansprakelijkheid.

(onderzoek CPI Governance)

Bouwwakantie 2009

Regio Noord

Maandag 20 juli t/m vrijdag 7 augustus

Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Noord Holland, Flevoland (m.u.v. Zeewolde), Gelderland: Hattem, Utrecht: Eemnes en Loosdrecht.

Regio Midden

Maandag 27 juli t/m vrijdag 14 augustus

Utrecht (m.u.v. Eemnes en Loosdrecht), Zuid-Holland, Noord-Brabant: Werkendam en Woudrichem, Flevoland: Zeewolde, Gelderland: Aalten, Apeldoorn, Barneveld, Bergh (gemeente Montferland), Berkelland, Borculo, Brummen, Buren, Culemborg, Dinxperlo, Doetinchem, Echteld, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Geldermalsen, Gorssel, Groenlo, Harderwijk, Heerde, Hengelo, Hoevelaken, Hummelo en Keppel, Kesteren, Lichtenvoorde, Lienden, Lingewaal, Lochem, Maurik, Neerijnen, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Oude IJsselstreek, Putten, Scherpenzeel, Steenderen, Tiel, Voorst, Vorden, Wageningen, Warnsveld, Wehl, Winterswijk, Zelhem en Zutphen.

Regio Zuid

Maandag 3 augustus t/m vrijdag 21 augustus

Zeeland, Limburg, Noord-Brabant (m.u.v. Werkendam en Woudrichem), Gelderland: Ammerzoden, Angerlo, Arnhem, Bemmelen, Beuningen, Brakel, Didam (gemeente Montferland), Dodewaard, Doesburg, Druten, Duiven, Groesbeek, Hedel, Heerwaarden, Heumen, Kerkwijk, Maasdriel, Millingen a/d Rijn, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Ubbergen, Valburg, Westervoort, West Maas en Waal, Wijchen, Zaltbommel en Zevenaar.

VOLG EENS EEN GASTLES: CNV OF FNV

Op de foto staat Ad Vorstenbosch van CNV Hout en Bouw. Hij is gastdocent voor TECTUM. Gastdocenten van FNV of CNV leveren een vaste bijdrage aan de Basisberoepsopleiding Dakdekker. Ze worden ingezet voor de maatschappelijke oriëntatie bij leerlingdakdekkers. Dit keer troffen wij hem aan in de opleidingslocatie van TECTUM in Veldhoven.

In sneltreinvaart wordt de ontstaansgeschiedenis van de vakbeweging uit de doeken gedaan. Van kinderarbeid, lage lonen, lange werkdagen, slechte arbeidsomstandigheden en dito sociale verzekeringen naar de slagkracht van werknemers met vakbonden. Vorstenbosch weet er smakelijk over te vertellen: "Als iemand rond 1900 van het dak donderde werd hij aan de kant geschoven en ging het werk gewoon door. Geen haan die er naar kraaide." Al gauw valt de afkorting CAO. Vorstenbosch legt de nadruk op de 'C' van Collectieve; met z'n allen voor iedereen, werkgevers en werknemers. Hij legt uit dat een vakbond tijdens CAO-onderhandelingen zaken met werkgevers doet. In het belang van werknemers. De CAO BIKUDAK wordt er als voorbeeld bij gepakt. Rechten en plichten vastgelegd. Sterke afspraken over loon, werk, pensioen, scholing, bijzonder verlof, roostervrije dagen, vakantiegeld en -dagen,

uitkeringen bij ziekte, arbeidsomstandigheden en noem zo maar op. Op iedereen van toepassing; dus collectief. Daarnaast regelt een vakbond zaken voor ieder afzonderlijk; voor het individuele lid. Rechtshulp bijvoorbeeld of het invullen van belastingpapieren, verzekeringen, financieel advies of een bijdrage in de studiekosten. "En als vakbondslid houden we je natuurlijk over van alles en nog wat op de hoogte. Hoe meer leden hoe sterker we staan." Vragen waren er natuurlijk ook. Vooral over de opbouw van het CAO-loon naar leeftijd. Klopt volgens een aantal leerlingdakdekkers he-le-maal geen hout van. Ze krijgen veel te weinig. In hun geval dan. En dat geldt ook voor de roostervrije dagen. Ad Vorstenbosch kan er niet op ingaan. Maar hij weet echt wel hoe het zit. Hij adviseert om contact op te nemen met één van de leerlingbegeleiders van TECTUM. Dan komt het wel goed... ■

Ad Vorstenbosch

Toen hij 25 jaar was, kwam Gregory van Sauers in aanraking met de dakbedekkingsbranche. Dat gebeurde via een werkgelegenheidstraject dat de sector en het Arbeidsbureau (nu CWI) voor werklozen hadden uitgestippeld. Met behoud van

uitkering volgde hij een drie maanden durende cursus in Alkmaar. Inmiddels zijn we dertien jaar verder en treffen Van Sauers als accountmanager aan bij de regionale vestiging van Erdo in Purmerend.

De draai gevonden

Hij geeft toe dat het hard gegaan is. Eerlijk gezegd verwonderd hem dat niet. "In de dakbedekkingsbranche kun je iets van jezelf maken als je bereid bent om te leren," zo zei hij indertijd. Ook zei hij dat hij het bedekken van daken een interessant vak vond, maar dat hij het zichzelf niet zijn hele leven zag doen. Hij wilde verder kijken. Een baan in de binnendienst, dat leek hem wel wat. Het zou allemaal uitkomen.

Na het voorschakeltraject in Alkmaar kwam Van Sauers terecht bij een dakbedekkingsbedrijf in de Westfriese regio. Van daaruit volgde hij de Primaire en Voortgezette Opleiding en vervolgens de OKD. Daarna zat hij aan zijn plafond. "Ik kon niet meer doorgroeien. Carrière maken kon ik verder vergeten omdat het een familiebedrijf was. Inmiddels hebben de zonen van de eigenaar er alle sleutelposities betrokken. Voor mij zou dat nooit zijn weggelegd. Ik kon dus nog maar één ding doen; de OKD zelf betalen en vertrekken. Overigens ging dat in redelijk goed overleg." Van Sauers kwam terecht als calculator bij een groot dakbedekkingsbedrijf. Hij volgde er cursussen en leerde bijvoorbeeld te werken met AutoCad. Hij klom op tot technisch adviseur/calculator en ging naar buiten om zelf de daken op te nemen. Hij leerde het onderhandelen met opdrachtgevers. "Onderhandelen is een spel. Het ligt er aan met wie je dit spel speelt. Is het een bekende, dan gaat dit wat vlotter. Je en jij praat namelijk een stuk makkelijker. Is het een onbekende dan ben je formeler. In beide gevallen staat van tevoren vast, waarop bezuinigd kan worden en wat de marges zijn. Technisch is het vrijwel altijd snel oké. Daarna gaat het om de prijsvorming. Dat kan er wel eens hard aan toegegaan. Soms willen aannemers het onderste uit de kan. Dat is hun goed recht. In het begin had ik soms de neiging om te veel weg te geven. Maar dat overkomt me nu niet meer."

Met talloze vakopleidingen, gerichte cursussen en het opdoen van een dot aan ervaring kon Van Sauers zijn kennis en kunde in al die jaren steeds verder aanscherpen. Dat gold echter ook voor zijn beroepsambities. "Bij deze onderneming kon ik mijn vleugels uiteindelijk ook niet verder uitslaan. Daardoor raakte de uitdaging een beetje weg. Natuurlijk heb ik dat bij de directie aangekaart. Het probleem werd onderkend, maar de oplossing was er niet."

Ambitieuw

In april 2007 werd hij via, via benaderd voor zijn huidige baan bij Erdo. Als accountmanager moest hij een nevenvestiging opbouwen met dito klantenbestand. Van Sauers hapte toe en ging aan de slag. In eerste instantie gingen er heel wat uren in het telefoneren zitten.

"Nieuwe en bestaande klanten uitleggen wat we vanuit deze regionale vestiging willen betekenen. Op zijn tijd op kennismakingsgesprek en goed uit de doeken doen waarvoor Erdo staat. Het spreekt voor zich dat er inmiddels uiteenlopende werken naar binnen worden gehaald. De uitvoering daarvan wordt overigens gecoördineerd vanuit het hoofdkantoor in Capelle aan de IJssel. Ik heb in Purmerend geen dakdekkers onder mijn hoede. Wel wonen er dakdekkers van Erdo in deze regio waarop ik bij eventuele calamiteiten een beroep kan doen." Ook bij Erdo volgde Van Sauers cursussen en verkooptrainingen. Of zijn ambities zijn afgenomen nu hij wat ouder is? "Nee, dat ambitieuze zit in me. Privé heb ik dat ook. Ik steek bijvoorbeeld heel veel tijd in mijn hobby als voetbaltrainer. Ik heb tot nu toe ontzettend veel opleidingen gevolgd. Ik heb gemerkt dat de praktijkkennis over het bedekken van daken hartstikke belangrijk is om, zoals ik, ook daken te kunnen verkopen. Ik geloof er niet in dat een goede verkoper alles kan verkopen. In de dakbedekkingsbranche verkoop je namelijk een systeem. En dat doe je niet zo maar..." ■

Gespot in de regio

Leerlingen uit de tweejarige beroepsopleiding zijn op niveau 3 druk aan het oefenen voor de Proeve van Bekwaamheid, die ze metertijd moeten afleggen voor het diploma *Allround Dakdekker, Bitumineus en Kunststof Dakdekken*. Tegelijkertijd worden in het theorielokaal de gegevens uit de trajectmappen van de leerling-dakdekkers uit niveau 2 tegen het daglicht gehouden. Dit gebeurt altijd in overleg met de trajectbegeleider en de vakdocent. In de trajectmap kunnen alle gegevens teruggelezen worden, die voor een goed verloop van de beroepsopleidingen van belang zijn. Docenten worden zelf ook regelmatig bijgeschoold. Dat gebeurt ondermeer als een toeleverancier een nieuwe applicatie op de markt brengt, bijvoorbeeld voor de verwerking van kunststof (zie foto rechts). De opgedane kennis vindt snel zijn weg in het lesmateriaal van de beroepsopleidingen, korte cursussen of een productcursus. ■

Tecla & Tommy

TECTUM JOURNAAL is een uitgave van TECTUM, Stichting voor Dakvakmanschap

Groninghaven 4
3433 PE Nieuwegein
tel: (030) 601 81 50
fax: (030) 601 82 89
e-mail: info@tectum.nl
website: www.tectum.nl

Tekst en productie:
Eric Boer Communicatie

Vormgeving/Illustraties:
Marjolein Ruiters Grafisch Ontwerp

Strip:
Mad Dog

(Eind)Redactie en tekstbijdragen:
Karel-Jan Batenburg
Adri de Voest

Redactiesecretariaat:
Ilse Kolsteeg

Oplage:
5.500 exemplaren

Druk:
Drukkerij Van Stiphout